

Nette Bygren
Miljöinspektör
Telefon 08-508 28 866, 076-122 88 66
nette.bygren@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ANMÄLAN OM PERMANENT VERKSAMHET VID BARKARBY MOTORSTADION, JÄRVA MOTORKLUBB

Förslag till beslut

1. Förelägga Järva motorklubb, organisationsnummer 802009-2101, om följande försiktighetsmått i sin verksamhet vid Barkarby motorstadion:
 - Träningskörning på banan begränsas till helgfria tisdagar och onsdagar kl. 17-21 samt lördagar kl. 10-16.
 - Under skolornas jullov, sportlov, påsklov och höstlov kan träningstiderna på tisdagar och onsdagar flyttas till kl. 10-16.
 - Tävlingar får anordnas på ovanstående tider högst **fyra** gånger per år och vid högst **ett** tillfälle per kalendermånad, dock ej under juli månad.
 - En förutsättning för tävlingsverksamhet är att en spolplatta för rengöring av motorcyklar finns på depåområdet, samt att de boende i Hägerstalund erbjuds bullerskyddade uteplatser.
 - Körning på banan vid torr väderlek utan bevattning av banan är förbjuden.
 - Vatten för bevattning av banan får inte tas från ytvatten, det vill säga diken eller dammar.
 - Inga föroreningar från verksamheten får tillföras områdets ytvatten.
 - Åtgärder som riskerar att grumla ytvattnet får inte förekomma.
 - Träd och fornlämningar i reservatet får inte ta skada av att verksamheten bedrivs. Gäller även inom banområdet.
 - Körning med motocrosscyklar utanför banan är förbjuden.
 - På banan får endast motocrosscyklar och arbetsmaskiner framföras.
 - Klubben ska informera klubbmedlemmar och allmänheten om träningstider och tävlingar genom att skylta på plats.
 - Ban- och depåområdet vid naturreservatets entré ska hållas fritt från skräp och upplag.

- Järva motorklubb ska i övrigt följa de åtaganden och försiktighetsåtgärder som klubben angav i sin anmälan samt de regleringar som redan gäller för verksamheten enligt miljöbalken.
- En förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas är att stadsbyggnadsnämnden beviljat tillstånd enligt naturreservatets föreskrifter.
- Verksamheten ska upphöra på platsen senast den 31 december 2015.
- När verksamheten upphör på platsen ska markområdet återställas på så sätt att ingen risk finns för utsläpp av föroreningar till mark eller vatten.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Järva motorklubb har kommit in med en anmälan om permanent motocrossverksamhet vid Barkarby motorstadion som är belägen i Hansta naturreservat. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har hittills medgivit att en begränsad träningsverksamhet bedrivs på banan. Klubben vill nu utöka sina träningstider och även ha möjlighet att anordna tävlingar. Verksamheten orsakar bullernivåer som överskrider Naturvårdsverkets riktvärden i NFS 2004:16 vid närmaste bostäder och i friluftsområdet. Bullervallar skulle dämpa bullernivåerna något men inte tillräckligt. Bullervallarna skulle också vara ett stort ingrepp i naturmiljön och förändra landskapsbilden avsevärt. Förvaltningen ser därför som enda möjlighet att också i fortsättningen begränsa antalet träningstillfällen. Tävlingar får anordnas under förutsättning att det finns en spolplatta med avlopp för tvätt av motorcyklar. Antal tävlingstillfällen ska också begränsas till fyra per säsong.

Bakgrund

Barkarby motorstadion är belägen nordväst om Akalla i Hansta naturreservat. I nära anslutning till banan ligger också ett antal bostadsfastigheter. Närmaste bostäder i Akalla ligger ca 400 meter från banan.

Järva motorklubb har bedrivit verksamhet på banan sedan 1960-talet och verksamheten har varit omdiskuterad ända sedan dess. Olika förslag på alternativ lokalisering har diskuterats, men någon omlokalisering har inte skett.

Verksamhetens största påverkan på omgivningen orsakas av buller och damning vid körning av motorcyklarna. Naturvårdsverkets riktvärden för buller från motorsportbanor (NFS 2004:16) överskrids vid träning och tävling både vid bostäderna i Hägerstalund och i stora delar av reservatet.

Hansta naturreservat

Hansta naturreservat bildades 1998 efter ett beslut i kommunfullmäktige.

I nu gällande reservatsföreskrifter står det:

”Syftet med reservatet är att för framtiden bibehålla och vårda ett natur- och kulturlandskap och friluftsområde, som bl.a. innehåller ett av länets mest mångformiga ädellövskogsområden, på ett sådant sätt att Järvafältets samlade natur- och kulturkvaliteter stärks.

- Områdets biotopvariation med artrikt växt- och djurliv ska bibehållas och gynnas.
- Landskapet med fornlämningar och spår från olika epoker av Hanstas långa kulturhistoria, ska bibehållas och vårdas.
- Området ska inbjuda till naturupplevelser och bibehållas och vårdas som en tillgång för den naturströvande allmänheten. Enkla anordningar ska uppmuntra och skapa förståelse för ett umgänge med naturen på dess villkor.

Syftet ska uppnås genom att motocrossbanan vid Hägerstalund avvecklas så snart en ny lokalisering av verksamheten utanför reservatet tagits fram, dock senast den 31 december 2015.”

Den sista meningen fanns inte med i föreskrifterna när reservatet bildades 1998. Järva motorklubbens verksamhet förbjöds därför av miljö- och hälsoskyddsnämnden eftersom verksamheten inte var förenlig med reservatets syften. Den 3 september 2007 beslutade kommunfullmäktige om ett tillägg i reservatsföreskrifterna - att motocrossbanan ska avvecklas senast den 31 december 2022. Detta beslut överklagades av Naturvårdsverket och flera boende i Hägerstalund. I länsstyrelsens beslut den 22 april 2008 kortades tiden till den 31 december 2015.

Anmälan från Järva motorklubb

Järva motorklubb inkom till miljöförvaltningen den 19 januari 2010 med en anmälan om ändring av motocrossverksamheten vid Hägerstalunds motorstadion. (bilaga 1)

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i tidigare beslut tillåtit att träningsverksamhet bedrivs på tisdagar och onsdagar kl.17-21 samt lördagar kl. 10-16.

Klubben vill nu från den 1 april 2010 utöka antalet träningstillfällen på följande tider:

Sommarhalvåret:

Tisdag - fredag kl. 17.00-21.00, lördag kl. 10.00 - 21.00 och söndag kl. 10.00-18.00

Vinterhalvåret:

Lördag kl. 10.00 - 16.00, söndag kl. 10.00 -16.00

Skollov under vinterhalvåret:

Tisdag - fredag kl. 10.00-16.00

Klubben önskar också möjlighet att anordna tävlingar 6-8 gånger per år.

Motorcyklar som inte uppfyller branschorganisationen SVEMO:s krav på ljudnivå kommer inte att få köra på banan.

En bullerutredning har tagits fram med beräkningar för olika omständigheter och med olika bullerskyddande åtgärder (bilaga 2). Beräkningarna visar att Naturvårdsverkets riktvärden för buller från motorsportbanor (NFS 2004:16) överskrids både vid bostäderna i Hägerstalund och i friluftsområdet. Enligt utredningen överskrids inte riktvärdena vid bostäderna i Akalla.

De bullerdämpande åtgärder som föreslås är dels en bullervall längs startsträckan på motorbanan, dels att erbjuda de närmast boende bullerskyddade uteplatser. En kostnadskalkyl har tagits fram för bullervallar i olika längd och höjd som uppskattar en kostnad på 2-4 miljoner kronor.

Miljöförvaltningen har skickat anmälan för kännedom och möjlighet till yttrande till länsstyrelsen, Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och Järfälla kommun. Anmälan har också kungjorts i lokaltidningen Mitt i Kista.

Inkomna synpunkter

Rinkeby-Kistas stadsdelsnämnd skriver bland annat att med hänsyn till önskvärdheten av ostördhet för såväl de närboende i Hägerstalund och norra Akalla bör träningskörning begränsas till tre dagar i veckan, varav endast en av veckoslutens två dagar. (bilaga 3)

Järfälla kommun skriver bland annat att bostäder planeras i angränsande område på Barkarby flygfält där flygverksamheten nu försvinner. Kommunen föreslår att verksamheten begränsas till måndag-torsdag och lördag under förutsättning att riktvärdena i NFS 2004:16 innehålls. (bilaga 4)

Norra Järva hembygdsförening anser inte att det är lämpligt att Järva motorklubb bedriver motocrossverksamhet i Hansta naturreservat. Föreningen skriver att ett permanent tillstånd till verksamheten skulle försämra kvaliteten på de natur- och kulturupplevelser som folk vill uppleva i Järvafältets natur- och kulturresevat. (bilaga 5)

Boende i Hägerstalund har tidigare angivit att de störs av buller och damning från verksamheten. Störningen är värst under den mest känsliga tiden, det vill säga kvällar och helger. Ljudet är av störande karaktär, särskilt vid tävlingar. Äldre människor kan behöva stänga av sina hörapparater då hörapparaterna inte klarar att skilja ut motorbullret. Torra dagar är dammbildningen som ett gulaktigt dis. Dammet tränger in i husen och lägger sig som en brun hinna över möbler och golv. Det går inte att ha öppna fönster under torra dagar. Det har inte blivit bättre med sprinklers på banan.

Fastighetskontoret skriver att deras sju bostadshyresgäster skulle drabbas av störningar om träningstiderna skulle utökas. Kontoret anser också att antal tävlingar ska begränsas till en på våren och en på hösten.

Brf Porkala i Akalla skriver bland annat att Barkarby motorstadion ligger mycket nära föreningen, och anser att verksamheten orsakar bullerstörningar och försämrar luftkvaliteten. De skriver också att ”Då oundvikliga betydande störningar under byggandet av Förbifart Stockholm kan förväntas är därför ytterligare försämringar att betrakta som direkt olämpliga” (bilaga 6)

Förvaltningens synpunkter

Barkarby motorstadion är belägen i ett känsligt naturområde. Hansta naturreservat hyser ett av Stockholms stads mest värdefulla skogsområden och kulturmiljöer med det största fornlämningsområdet i kommunen. Det är också ett viktigt rekreationsområde för boende i Sollentuna och Järfälla.

Förvaltningen anser därför att det är motiverat att kräva en rad försiktighetsåtgärder för att skydda omgivningen från skada och därmed bevara områdets höga naturvärde, samt för att begränsa störningar för boende och besökare i friluftsområdet.

Exploateringskontoret kommer under hösten att göra en upprustning av området. Bland annat kommer banans depåområde att iordningställas med parkeringsplatser och ett omklädningsrum som ska kunna nyttjas av alla som besöker reservatet. I planen ingår också en spolplatta för tvättning av motorcyklar. En spolplatta är nödvändig eftersom spolvatten från motorcyklar annars skulle riskera att grumla och förorena ytvattnet på området. Avspolning av motorcyklar krävs vid tävlingar.

I dikessystemet på området lever bland annat det hotade och rödlistade groddjuret större vattensalamander, varför det också är viktigt att ytvattnet inte används till att dammbinda banorna vid torr väderlek. Samtidigt är det viktigt att banan bevattnas vid torr väderlek för att undvika damning som stör de boende och besökare i området.

Förvaltningen anser också att det är rimligt att Järva motorklubb skyddar värdefulla träd och fornlämningar från skada från verksamheten. Exempelvis behövs påkörningsskydd på ett antal träd. Förvaltningen anser också att det är rimligt att kräva att klubben ansvarar för att endast motocrosscyklar och arbetsmaskiner körs på banan. I praktiken innebär det att grindarna in till banan hålls stängda för allmänheten och att klubben skyltar på plats om tränings- och tävlingstider.

Bullret från verksamheten är enligt förvaltningen den fråga som mest avgör i vilken omfattning verksamheten kan bedrivas. Miljöförvaltningen har därför begärt in en bullerutredning med förslag på bullerreducerande åtgärder. Bullerutredningen visar att det är mycket svårt att begränsa buller från ett så stort område som banan utgör.

En bullervall längs Hägerstalundsvägen skulle begränsa bullerutbredningen något, framförallt bullret från tävlingsstarter, men Naturvårdsverkets riktvärden för buller från

motorbanor (NFS 2004:16) skulle fortfarande överskridas vid bostäder och i stora delar av friluftsområdet. Förvaltningen anser att en kostnad på 2-4 miljoner kronor för att uppnå denna begränsade effekt inte är motiverad. Särskilt med tanke på att verksamheten ska upphöra år 2015.

Dessutom skulle ett bygge av en 105-240 meter lång, 4-6 meter bred och 3-5 meter hög bullervall orsaka stora ingrepp i naturmiljön och förfula landskapsbilden betydligt.

Förvaltningen ser därför som enda möjlighet att verksamheten också i fortsättningen begränsas i tid och omfattning.

Om motocrossverksamheten skulle bedrivas i den omfattning som Järva motorklubb önskar, det vill säga alla veckans dagar utom måndagar, skulle enligt förvaltningens bedömning inte naturreservatets syfte kunna uppfyllas. Det skulle inte heller vara en acceptabel störning för de boende i Hägerstalund.

Järva motorklubb har önskat möjlighet att anordna 6-8 tävlingar per säsong. Tävlingssäsongen sträcker sig från mitten av maj till oktober vilket skulle innebära fler än ett tävlingstillfälle per månad. Av erfarenhet är störningen av verksamheten som störst under tävlingar. Förvaltningen föreslår därför att antalet tävlingar begränsas till fyra tillfällen per säsong och att de dessutom ska vara jämt utspridda under säsongen, det vill säga max en per kalendermånad. Förvaltningen anser det också som rimligt att tävlingar, som medför de största störningarna, inte anordnas under den huvudsakliga semester månaden juli.

Upprustningen av området kan komma att försenas eftersom bygglov till spolplattan är överklagat av Naturvårdsverket. Utan en spolplatta på området får endast träningsverksamhet bedrivas.

En enligt förvaltningen rimlig bulleråtgärd som exploateringskontoret har föreslagit, och också kan bekosta, är att de boende i Hägerstalund erbjuds bullerskyddade uteplatser om de så önskar.

Eftersom ban- och depåområdet ligger i entrén till naturreservatet och många besökare till reservatet passerar området, anser förvaltningen att det är viktigt att området hålls fritt från skräp och upplag.

Verksamheten ska vara avvecklad senast den 31 december 2015. Motiveringen till det finns i länsstyrelsens beslut, daterat den 17 april 2008 (bilaga 7).

Slut

Bilagor

Bilaga 1	Anmälan från Järva motorklubb
Bilaga 2	Bullerutredning
Bilaga 3	Yttrande från Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
Bilaga 4	Yttrande från Järfälla kommun
Bilaga 5	Yttrande från Norra Järva hembygdsförening
Bilaga 6	Yttrande från Brf Porkala
Bilaga 7	Länsstyrelsens beslut, beteckning 505-07-94340, 95920